

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวไทยภูเขาเผ่าลีซอ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้เสนอสาระสำคัญจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. ความหมายของภาษา
2. กระบวนการรับรู้ทางภาษาของมนุษย์
3. ธรรมชาติของภาษา
4. องค์ประกอบของภาษา
5. ขอบข่ายของการเรียนรู้ภาษาไทย
6. ความหมายของคำ
7. ความหมายของการอ่าน
8. องค์ประกอบของการอ่าน
9. ความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่าน
10. ประเภทของการอ่าน
11. วิธีการสอนอ่าน
12. ความหมายของการเขียน
13. การเขียนไทย
14. ข้อบกพร่องการอ่านและการเขียน
15. ภาษาชาวไทยภูเขา
16. อิทธิพลของภาษาถิ่น
17. ภาษาถิ่นกับหลักสูตรภาษาไทย
18. ลักษณะภาษาลีซอ
19. คำพื้นฐานภาษาไทย

ความหมายของภาษา

คำว่าภาษาได้มีผู้รู้ให้คำนิยามและความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรมนักเรียนฉบับเฉลิมพระเกียรติ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2540, หน้า 234) อธิบายไว้ว่า ภาษา คือ เสียง หรือ กิริยาอาการซึ่งทำความเข้าใจซึ่งกันและกันได้ ถ้อยคำที่ใช้พูดกัน

บันลือ พุทชะวัน (2522, หน้า 26 – 27) ได้ให้ความหมายของภาษาไว้ดังนี้ ภาษามีความหมายครอบคลุมหลายสิ่งหลายอย่างที่มนุษย์ประดิษฐ์ คิดค้นนำมาใช้อย่างกว้างขวาง แยกได้ตามหลักการดังนี้

1. ตามหลักนิรุกติศาสตร์ ภาษาคือ เสียงที่เปล่งออกมาโดยเจตจำนงค์ ไม่ใช่หลุดออกมาจากปาก แต่มีความหมายทำให้ผู้ฟังเข้าใจ

2. ภาษาตามความหมายเข้าใจทั่วไปถือว่า คือ เครื่องมือชนิดหนึ่งที่ใช้สื่อสารความคิดตามความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งอาจมีหลายลักษณะ เช่น

2.1 ภาษาใบ้ เป็นภาษารรรมชาติ เป็นการแสดงออกด้วยการใช้ท่าทาง แล้วเกิดความเข้าใจ และรู้กันเองทั่วไป เช่น กิน โดยการแสดงท่าหยิบของใส่ปากเคี้ยว เขามือลูบท้องก็แสดงว่าหิว

2.2 ภาษาตา คือ สิ่งที่สามารถแสดงออกให้เห็นแล้วเกิดความเข้าใจกัน ระหว่างผู้สื่อสารและผู้รับ เช่น สัญญาณธง สัญญาณไฟ หรือ รหัสต่าง ๆ

2.3 ภาษาหู คือ การทำเสียงโดยไม่ใช้ คำพูด แต่เสียงที่เกิดขึ้นแล้วเข้าใจกันระหว่างผู้เคาะและผู้ฟัง

2.4 สัญลักษณ์ คือ สิ่งที่ขีดเขียน อันเป็นเครื่องหมายกำหนดขึ้นใช้ในกลุ่มชน แต่สามารถถ่ายทอดให้เกิดการเรียนรู้เฉพาะกลุ่ม ซึ่งเรียกว่า ตัวอักษรต่าง ๆ ซึ่งแต่ละชาติแต่ละภาษาก็ใช้สัญลักษณ์ ในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป

3. ภาษาที่ใช้เฉพาะถิ่น หมายถึง ภาษาที่ใช้พูดกันในภูมิสำเนาและท้องถิ่น ไม่เป็นสากลหรือเข้าใจกันทั่วประเทศ เช่น ภาษาเหนือ ภาษาอีสาน ภาษาใต้ เป็นต้น

4. ภาษาสากล หมายถึง วัตถุ ภาพจำลอง และภาพ เป็นสิ่งที่เอามาแสดงแล้วเข้าใจตรงกัน ทั้งนี้ต้องมีข้อแม้ว่า ผู้รับจะต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ซึ่งจะแปลได้ถูกต้องภาษาจึงถูกนำมาใช้ทำหน้าที่แทนรูปธรรม ได้แก่ คน สัตว์ สิ่งของ แทนนามธรรม ได้แก่ ความรู้สึกต่าง ๆ

ศุภวัฒน์ ชื่นชอบ (2524, หน้า 1) อธิบายไว้ว่า ภาษาเป็นเครื่องมือของการสื่อสารโดยสรุปแล้ว ภาษาหมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารของมนุษย์

กระบวนการรับรู้ทางภาษาของมนุษย์

กระบวนการรับรู้ทางภาษาของมนุษย์ ศุภวัฒน์ ชื่นชอบ (2524, หน้า 5) ได้อธิบายไว้ว่าประกอบด้วย

1. ประสาทสัมผัส (Sensation) เป็นการสัมผัสทางประสาทในฐานของผู้ฟัง และสัมผัสทางจักขุประสาทในฐานผู้อ่าน
2. การรับรู้ (Perception) การรับรู้เกิดขึ้นภายหลังที่ใช้ประสาทสัมผัส เช่น ทางหู คือ เสียงถ้อยคำ ข้อความ ทางตา คือ โครงสร้างของคำ ข้อความ ใจความ
3. การแปลความ (Interpretation) จากสิ่งที่ได้รับรู้โดยประสาทสัมผัสผู้รับจะเข้าใจสิ่งที่สื่อสารนั้น จะต้องแปลความให้เกิดความเข้าใจในความหมายในสิ่งที่ได้รับรู้
4. ความเข้าใจ (Comprehension) เมื่อผ่านการแบ่งความแล้วในสิ่งที่ได้รับรู้ไม่ว่าจะเป็นทางตา ทางหู เมื่อรับรู้แล้วเกิดความเข้าใจอย่างไร
5. ความคิดรวบยอด (Concept) เป็นส่วนหนึ่งเป็นเนื้อแท้ ผู้รับรู้เกิดความเข้าใจแล้วเก็บไว้เป็นความรู้ และความเข้าใจของตนต่อไป

ธรรมชาติของภาษา

ธรรมชาติของภาษาในวิชาภาษาทั่ว ๆ ไป ประกอบด้วย 2 ส่วนที่เป็นเนื้อหา ได้แก่ หลักภาษาวรรณคดี และส่วนที่เป็นทักษะ คือ การใช้ภาษาสื่อความหมายได้อย่างคล่องแคล่ว ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทักษะทั้ง 4 ประการนี้ แยกออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ส่วนที่รับเข้า (Encode) เป็นส่วนที่ผู้รับ จะรับทราบการสื่อความหมายด้วยการฟังและการอ่าน ดังนั้นผู้ที่ฟังจะต้องมีประสิทธิภาพ สามารถฟังแล้วจำแนกเสียงต่าง ๆ ออกมาได้ นอกจากกับตาที่เป็นอวัยวะสัมผัสในการรับเข้า คือ การอ่าน ผู้ที่มีความบกพร่องในด้านสายตา จึงเป็นอุปสรรคในการรับสารชนิดที่จะต้องรับเข้าโดยการอ่าน แต่อย่างไรก็ตามมิได้หมายความว่าถ้าทุกคนมีอวัยวะสัมผัสที่ดีแล้วจะสามารถรับสารโดยเข้าใจความหมายของสารนั้นทุกอย่าง แต่จำเป็นจะต้องเข้าใจในเรื่องส่วนประกอบ หรือระบบของภาษาก่อน นอกจากนี้จะต้องเข้าใจภาษาที่ส่งออกมานั้นได้ถูกต้องและแม่นยำ จึงสามารถรับรู้ และสื่อความหมายจากสารนั้นได้

2. ส่วนที่ส่งออก (Decode) เป็นส่วนที่ผู้ส่งจะส่งความหมาย ความรู้สึกนึกคิดของตนต่อไปให้ผู้อื่นรู้ โดยการพูดและการเขียน อวัยวะสัมผัสที่กำหนดในส่วนที่ส่งออกคือ อวัยวะที่ทำให้เกิดเสียง เช่น ปอด หลอดลม ลำคอ ช่องจมูก กล้องเสียง ช่องปาก (เพดาน ลิ้น ฟัน ริมฝีปาก) สายเสียง อวัยวะเหล่านี้มีหน้าที่เฉพาะในการทำให้เกิดเสียงในภาษาเกิดขึ้น ถ้าอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งพิการ ก็จะทำให้เสียงที่ส่งออกมาฟังผิดเพี้ยนไปเป็นเสียงต่าง ๆ ส่วนการเขียน

เป็นอวัยวะที่ใช้ คือ มือ นิ้วมือ ข้อมือ ซึ่งจะมิกล้ามเนื้อ เส้นเอ็นต่าง ๆ ประกอบกันทำให้เขียนเป็นภาษาออกมาได้ นอกจากนั้นการที่จะส่งภาษาออกไปให้ได้ความหมายที่จำเป็นที่ผู้ส่งจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของระบบของภาษาเสียก่อน เช่นเดียวกันจึงสามารถส่งภาษาออกไปสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

องค์ประกอบของภาษา

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2520). ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาษามี 3 อย่าง ที่สำคัญคือ

ก. เสียง ได้แก่ เสียงพูดที่นึกไว้แล้วเปล่งออกมาให้ผู้อื่นได้ยิน เช่น ออกเสียงว่า แม่ น้ำ ตก ลง มา ช่วย ด้วย เป็นต้น

ข. แบบสร้าง ได้แก่ รูปแบบของภาษาที่กล่าวออกมา อาจกล่าวเป็นคำเดี่ยว ๆ บางคำหลายคำเรียงกันบ้าง อย่างที่เรากำหนดเรียกกันภายหลังว่า พยางค์ คำ วลี และประโยค

ค. ความหมาย ได้แก่ สิ่งที่ผู้พูดและผู้ฟังเข้าใจรับรู้ตรงกัน คือ ฟังออกและสามารถพูดได้ตอบได้รู้เรื่อง เช่น คนป่วยอาการหนักพูดว่า “น้ำ” เพียงคำเดียวพยาบาลก็นำน้ำมาให้ดื่ม เมื่อพยาบาลถามคนป่วยว่า “เมื่อคืนนี้นอนหลับไหม?” คนป่วยตอบว่า “หลับ” อย่างนี้เรียกว่า ต่างฝ่ายต่างก็เข้าใจความหมายของกันและกันได้ดี

ขอบข่ายของการเรียนรู้ภาษาไทย

ขอบข่ายของการเรียนรู้ภาษาไทยของเด็กในระดับประถมศึกษา ศุภวัฒน์ ชื่นชอบ(2524, หน้า 21) ได้อธิบายไว้ว่า

1. เรียนรู้ภาษาไทย ให้สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อความหมาย การแสดงความคิด ความรู้สึก ทั้งการพูดและการเขียนได้ถูกต้อง ตามเสียง การสะกดคำ และได้ความหมายที่ดี เช่น การเล่าเรื่อง การตอบคำถาม การเขียนจดหมาย การแต่งความ การรายงานและการอภิปราย
2. การเรียนรู้เรื่องพยัญชนะ สระ คือ ออกเสียง ถูกต้องชัดเจน บอกชื่อและเขียนได้ถูกต้อง
3. การเรียนรู้เรื่องคำ ออกเสียง ถูกต้องชัดเจน ทราบโครงสร้างของคำซึ่งต้องอ่านเขียนได้ถูกต้องและทราบความหมาย
4. เรียนรู้เกี่ยวกับประโยค รู้ความหมายการใช้คำมาเรียงกันให้ได้ความหมาย ทั้งการพูดและการเขียน

5. เรียนรู้การแจกลูกและสะกดคำ เพื่อให้สามารถจับหลักเกณฑ์ วิธีออกเสียง การผสมพยัญชนะ กับสระ การสะกดคำ การผันวรรณยุกต์ เพื่อนำไปใช้ในการอ่าน การเขียน และการสร้างคำใหม่ที่ต้องการ

ความหมายของคำ

มีผู้ให้คำอธิบายและความหมายของคำไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2527, หน้า 101) อธิบายไว้ว่า คำ หมายถึง เสียงที่พูดหรือตัวอักษรที่ประสมกันแล้วมีความหมาย

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (2531, หน้า 144) อธิบายไว้ว่า คำ หมายถึง เสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิด โดยปกติถือว่าเป็นหน่วยเล็กที่สุดซึ่งมีความหมายในตัว

นภดล จันทรเพ็ญ (2531, หน้า 25) ได้อธิบายไว้ว่า คำ ความหมายโดยทั่วไปมี 2 ลักษณะ คือ

1. ความหมายโดยตรง คือ ความหมายเดิม ซึ่งเป็นความหมายตามพจนานุกรม
2. ความหมายโดยนัย คือ ความหมายที่ชักนำความคิดให้เกี่ยวโยงไปถึงสิ่งอื่น ซึ่งความหมายโดยนัยจะแฝงความเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความรู้สึก กาลเทศะ และเจตนาในการใช้คำ

พจนานุกรมนักเรียนฉบับเฉลิมพระเกียรติ(ราชบัณฑิตยสถาน, 2540, หน้า 83) ได้ให้ความหมายของคำว่า คำ หมายถึง เสียงที่พูด

เรื่องความหมายของคำ นภดล จันทรเพ็ญ (2531, หน้า 25) ยังได้สรุปไว้ว่า ผู้ใช้ภาษาต้องระมัดระวังและทำความเข้าใจว่า

1. คำคำเดียวอาจมีหลายความหมาย
2. คำนั้น ๆ ใช้ในความหมายโดยตรงหรือโดยนัย
3. คำบางคำมีความหมายใกล้เคียงแต่ไม่เหมือนกัน

ประภาศรี สีหอำไพ (2531, หน้า 6) อธิบายไว้ว่า คำ คือ ลายลักษณ์อักษรหรือเสียงพูดสื่อความหมายเข้าใจสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิด ความรู้ ความเห็น ความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่ง รูปและเสียงสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ ผู้ที่เขียนหรือผู้พูดสร้างขึ้นมามีความหมาย เข้าใจกันในภาษาของตน เรียกว่า คำ

สรุปแล้วความหมายของคำ คือ เสียงพูดหรือตัวอักษร ที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นแล้วมีความหมาย

ความหมายของการอ่าน

สำหรับความหมายของการอ่านตามที่คุณรู้ได้ให้คำนิยามไว้ดังนี้ (อ้างในศุภวัฒน์ ชื่นชอบ, 2524, หน้า 51)

ธอร์นไดค์ (Thondike) การอ่าน คือ กระบวนการของเหตุผล (Reasoning Process)

เอ็ดการ์ เดล (Edgar Dale) การอ่าน คือ กระบวนการของความเข้าใจความหมายจากสิ่งพิมพ์ด้วยความมุ่งหมายที่จะให้เกิดความเข้าใจ

ประเทิน มหาพันธ์ (2530, หน้า 13) การอ่าน เป็นกระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจัดบันทึกไว้ กระบวนการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เมื่อเด็กเปล่งเสียงตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูด โดยไม่เข้าใจความหมาย จัดว่าไม่ใช่การอ่านที่สมบูรณ์ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการอ่านเท่านั้น ลักษณะการอ่านที่แท้จริงได้แก่ การทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ความหมายดังกล่าวนี้มิใช่เกิดจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์เท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับกระบวนการกระตุ้นให้เกิดความคิดรวบยอด หรือจิตนาการของผู้อ่านเป็นสำคัญ

โกชัย สาริกบุตร (2519, หน้า 127) การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำ และความคิด แล้วนำความคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเพียงเครื่องหมายแทนคำพูด และคำพูดเป็นเพียงเสียงที่ใช้แทนของจริง ฉะนั้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏในข้อความนั้น

บันลือ พุกกะวัน (2532, หน้า 2) ให้ความหมายของการอ่านแบ่งเป็น 3 นัย คือ

1. การอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดโดยการผสมเสียง เพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูดเรียกว่า อ่านออก
2. การอ่านเป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษร ออกเป็นเสียงคำพูด หรือเป็นประโยค เข้าใจความหมาย เรียกว่า อ่านได้
3. การอ่านเป็นการสื่อความหมาย ถ่ายโยงความคิด ความรู้ จากผู้เขียนถึงผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจ ความรู้สึนึกคิดของผู้เขียน เรียกว่า อ่านเป็น

พอจะสรุปความหมายของการอ่านได้ว่า หมายถึง การทำความเข้าใจกับตัวอักษร เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียง คำพูด ตลอดจน ความรู้สึนึกคิดต่าง ๆ ของผู้เขียน

องค์ประกอบของการอ่าน

แฮร์ริส และสมิท (Harris and Smith 1976, หน้า 207-209) ได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบของการอ่าน สรุปดังนี้

1. ประสบการณ์และภูมิหลังของผู้อ่าน
2. ความสามารถในการเข้าใจความหมายและโครงสร้างประโยคของผู้อ่าน
3. ความสามารถในการคิดของผู้อ่าน
4. ความสนใจ แรงกระตุ้น ทักษะ ความเชื่อ ความรู้สึนึกคิดของผู้อ่าน

ความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่าน

แฮร์ริส และสมิท (Harris and Smith 1976, หน้า 22-26) ได้สรุปขั้นตอนความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่านดังนี้

1. หน้าสิ่งพิมพ์
2. การอ่าน (ถอดรหัส)
3. ข่าวสารที่ผู้อ่านได้รับ
4. สรุปพาดพิง
5. ขั้นระบุ
6. ขั้นระลึก
7. การวิเคราะห์
8. การตัดสินใจ
9. การขยายความ
10. ปฏิกริยาตอบสนองจากภายนอก

ประเภทของการอ่าน

ประเภทของการอ่าน นกคัล จันทรเพ็ญ (2531, หน้า 75, 78-80) กล่าวว่า เมื่อพิจารณาลักษณะของการอ่านแล้วจะแบ่งการอ่านได้เป็น 2 ลักษณะ หรือ 2 ประเภท สรุปแล้วมีดังนี้คือ

1. การอ่านในใจ คือ การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิดความเข้าใจ แล้วนำความคิดความเข้าใจนั้นไปใช้อีกทอดหนึ่ง ความมุ่งหมายของการอ่านในใจ คือ การจับใจความให้ถูกต้องและรวดเร็ว
2. การอ่านออกเสียง คือ การเปล่งเสียงถ้อยคำ และเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เขียนไว้ออกมา

มาให้ชัดถ้อยชัดคำและให้เป็นที่เข้าใจแก่ผู้ฟัง การอ่านออกเสียง เป็นกระบวนการต่อเนื่องระหว่าง สายตา สมอง และการเปล่งเสียง คือ สายตาจะต้องจ้องตัวอักษร และเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เขียนไว้ สมองจะต้องประมวลให้เป็นถ้อยคำ จากนั้นจึงเปล่งเสียงออกมาอย่างสำเร็จรูป ซึ่งมีหลักการทั่วไปในการอ่านออกเสียง สรุปแล้วมีดังนี้

2.1 ความชัดเจน หมายถึง ออกเสียงได้ชัดถ้อยชัดคำ ทั้งเสียงสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ และคำควบกล้ำ และอ่านให้ชัดเจนได้ยินโดยทั่วถึง ไม่ดังหรือค่อยเกินไป

2.2 ความถูกต้อง คือ ผู้อ่านสามารถออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธีของไทย หรือของภาษาอื่นที่ไทยนำมาใช้ รวมทั้งอ่านถูกต้องตามความยินยอมด้วย ซึ่งผู้อ่านจะต้องศึกษา หลักการอ่านที่ถูกต้องจากหนังสือตำราหลักภาษาไทย และหมั่นสังเกตศึกษารวบรวมคำและคำอ่านที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ เมื่อสงสัยคำอ่านคำใดก็ให้ยึดพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เป็นหลัก

2.3 ความคล่องแคล่ว หมายถึง ความคล่องแคล่วในการอ่านออกเสียง ได้ต่อเนื่องไม่ติดขัด หรือเสียจังหวะ ความคล่องแคล่วนี้เกิดจากการได้ฝึกฝนบ่อย ๆ และสม่ำเสมอจน เกิดทักษะในการอ่านก็จะเกิดความคล่องแคล่วได้

2.4 การเว้นจังหวะวรรคตอน เป็นสิ่งสำคัญในการอ่านออกเสียงเพราะถ้าผู้อ่าน เว้นจังหวะหรือวรรคตอนผิดที่ เช่น หยุดเว้นวรรคกลางประโยคหรือกลางข้อความก็จะทำให้ความหมายผิดไป ผู้ฟังเข้าใจความหมายคลาดเคลื่อนผิดไปจากความหมายที่แท้จริงได้ ผู้อ่านซึ่งควร อ่าน ทำความเข้าใจข้อความให้ดีกว่านั้น ควรจะเว้นวรรคตอนที่ไหน อย่างไร

วิธีการสอนอ่าน

วิธีการสอนอ่านแบบต่าง ๆ บันลือ พฤกษ์วัน (2532, หน้า 83 - 89) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านไว้ 3 วิธีหลัก ดังต่อไปนี้

1. วิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ (Synthetic Method) เป็นวิธีสอนอ่านที่เริ่มจากการออกเสียง พยัญชนะ สระ ตัวสะกด ซึ่งนักเรียนจำเป็นจะต้องท่องจำพยัญชนะ สระ ให้ได้แม่นยำเสียก่อน แล้วจึงนำมาผสมกันให้อ่านแบบสะกดคำเป็นคำ ๆ ไป การสอนอ่านแบบนี้มีวิธีแยกย่อยลงไปอีกคือ

1.1 ให้อ่านแบบแยกตัวสะกดผสมคำ โดยแยกจากกันเด็ดขาด สำหรับเริ่มต้นฝึกวิธีอ่านแบบนี้ คือ เทียน = ทอ เอีย เทีย เทียน นอ เทียน

1.2 ให้อ่านพยัญชนะ และสระควบแล้วสะกดคำ วิธีนี้ใช้สำหรับฝึกเมื่อเด็กอ่านแบบแรกคล่องแล้ว วิธีอ่านแบบนี้คือ เทียน = เทียน นอ เทียน

1.3 ให้อ่านแบบผสมพยัญชนะ กับสระและตัวสะกด ซึ่งต้องอ่านจากสื่อหรืออุปกรณ์ ประเภทของเลื่อนคำ สมุดผสมคำ ตัวอย่างการอ่านวิธีนี้คือ เทียน = ท เอ -ยน

การสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ หรือการสอนอ่านแบบแจกลูกนี้ มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งหากนำวิธีนี้มาใช้ครูต้องพยายามดึงส่วนดีมาพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้มากที่สุด ในขณะที่เดียวกันก็ต้องพยายามขจัดหรือหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับเด็กให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2. วิธีสอนอ่านแบบอ่านเป็นคำเป็นประโยค (Basal Reader 's Approach) วิธีสอนอ่านแบบนี้ มุ่งให้อ่านเฉพาะคำหรือเรื่องราวที่มีความหมายใช้ภาพเป็นเครื่องล่อใจ วิธีสอนอ่านวิธีนี้ สอดคล้องกับจิตวิทยาในการสอนทฤษฎีเกสตัลท์ (Gestalt Theory) ที่ว่าการเรียนรู้เป็นส่วนรวม คือ อ่านเป็นคำ ๆ เป็นประโยค แล้วจึงแยกสะกดตัวผสมคำทีหลัง นั่นคือ เมื่อเด็กมีความรู้เพียงพอเกี่ยวกับคำพอสมควร แล้วจึงนำคำเหล่านั้นมาฝึกอีกครั้งในรูปของการแจกลูกผสมอักษร เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับระเบียบแบบแผนของภาษา หลังจากเรียนรู้ความหมาย

3. วิธีการสอนอ่านแบบใช้แผนภูมิประสบการณ์ (Experience Approach) วิธีสอนอ่านแบบนี้ คือ การนำเอาประสบการณ์จากที่เด็กเล่า มาเรียบเรียงเป็นบทอ่าน โดยขัดเกลาสำนวนคำหรือภาษาให้เป็นที่เข้าใจสำหรับเด็ก แล้วเขียนเป็นแผนภูมิให้เด็กอ่าน หลักการของวิธีสอนแบบนี้ คือ การจัดการเรียนการสอนที่ดีควรเริ่มจากสิ่งที่เด็กรู้ มีการถ่ายโยงการเรียนรู้ที่ดี คือการถ่ายโยงจากประสบการณ์เก่าของเด็กมาใช้กับประสบการณ์ใหม่

การสอนอ่านทั้ง 3 วิธีดังกล่าวนี้ แต่ละวิธีมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ในการสอนอ่านแก่เด็ก โดยเฉพาะการอ่านเบื้องต้นที่มุ่งให้เด็กอ่านได้ อ่านออก เป็นหลักนั้น ครูจะต้องเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับสภาพและวัยของเด็ก ไม่ใช่ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่ควรใช้หลาย ๆ วิธียิ่งเด็กเขาเขาด้วยแล้ว เด็กจะต้องได้รับการฝึกหัดมาก ทักษะการอ่านของเด็กจึงจะเกิดขึ้น ดังนั้นถ้ามีวิธีใดที่จะช่วยให้การสอนง่ายขึ้น หรือเพิ่มความสุขสนุกสนานแก่เด็กต้องนำมาใช้อุปกรณ์หรือสื่อการสอนประเภทแบบฝึกก็เป็นสื่อการสอนประเภทหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ได้ผลดีในการศึกษาเรื่องการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับเขาเหล่านี้ ก็ได้อาศัยวิธีสอนดังกล่าวทั้ง 3 วิธีนี้เป็นแนวในการสร้างแบบฝึกด้วย

ความหมายของการเขียน

ความหมายของการเขียนมีผู้ให้คำนิยามและความหมายไว้ดังนี้

พจนานุกรมนักเรียนฉบับเฉลิมพระเกียรติ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2540, หน้า 24) ได้ให้ความหมายการเขียนไว้ว่า หมายถึง การขีดให้เป็นตัวหนังสือหรือเลข ขีดเป็นเส้น หรือรูปร่างต่างๆ วาดและแต่งหนังสือ

ศุภวัฒน์ ชื่นชอบ (2524, หน้า 73) การเขียนเป็นการแสดงออกทางภาษาเป็น เครื่องมือในการใช้ภาษาเพื่อให้สื่อความหมายได้จากการเขียน ผู้เขียนจะต้องเข้ารหัส (Encoding) และถอดรหัส (Decoding) ควบคู่กันไป การใช้ภาษาของมนุษย์ต้องเกิดจากความคิด หรือการทำงานของสมองการเขียนนั้นผู้เขียนจะต้องนึกถึงสัญลักษณ์ที่จะใช้แทนสิ่งที่เรานึกคิด คือพวกตัวอักษรที่จะใช้แทนการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาในรูปของสัญลักษณ์ ที่เป็นตัวอักษรเพราะฉะนั้นในการเขียนหนังสือต้องอาศัยกลไกมากมายทั้งทางสมอง และการควบคุมกล้ามเนื้ออวัยวะที่จะใช้ในการเขียน

การเขียนไทย

ลักษณะของการเขียนไทยและวิธีการเขียนไทย บันลือ พฤกษะวัน (2522, หน้า 166, 170-174) ได้อธิบายไว้สรุปได้ดังนี้

1. การลอกข้อความ
2. การคัดไทยหรือคัดลายมือ

วิธีการเขียนไทย มีดังนี้

1. การเขียนแบบใช้เสียงพาไป (Sound Blending) การสอนเขียนแบบนี้ใช้ความเด่นของภาษาไทยที่มีเสียงคงที่และความสัมพันธ์ของการฝึกอ่านแบบสะกดตัวกับการเขียนมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่
2. การเขียนแบบให้เห็นรูปคำก่อน (Seen Dictation) การสอนเขียนแบบนี้มุ่งให้นักเรียนฝึกเขียนคำใหม่ในบทเรียนให้แม่นยำขึ้นและมุ่งให้เข้าใจความหมายของคำในรูปประโยค
3. การเขียนตามคำบอก (Dictation) เป็นวิธีการสอนเขียนที่นิยมใช้กันมากและยังใช้ได้ดีจนถึงปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นต้องฝึกเสมอๆ
4. การเขียนโดยบันทึกจากแบบอย่าง วิธีสอนโดยครูทำแถบประโยคที่เลื่อนได้ โดยให้นักเรียนอ่านประโยคแล้วค่อย ๆ เลื่อนปิดประโยคจนมืด นักเรียนจึงเขียนประโยคนั้นลงไป การสอนเขียนแบบนี้เป็นการฝึกทักษะการอ่านเร็วที่สัมพันธ์กับการกวาดสายตา

5. การฝึกไล่สะกดคำในขณะที่ครูเขียนหรือนักเรียนเขียนข้อความบนกระดานดำ หรือทำแผนภูมิประกอบการณ์ โดยครูเขียนข้อความลงบนกระดานหรือแผนภูมิ นักเรียนสะกดตัวไปที่ละคำ ครูเขียนไปตามที่นักเรียนสะกดเสร็จแล้วให้นักเรียนอ่านและคัดลอกลงสมุด

ข้อบกพร่องการอ่านและการเขียน

ข้อบกพร่องในการอ่าน

ข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงภาษาไทยได้มีผู้รู้ ได้ศึกษาไว้ดังนี้

ประสงศ์ ราชณสุข และคณะ (2519, อ้างใน สนิท สัตโยภาส, 2531, หน้า 46) ได้สำรวจและแก้ไขข้อบกพร่องทางการพูดของนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษาสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร งานวิจัยนี้ทำขึ้นระหว่างปี พ.ศ.2518 - 2519 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 5 โรงเรียนประสานมิตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผลการสำรวจข้อบกพร่องมีสาระสำคัญ 4 ประการ ประการแรกความบกพร่องทางการพูดของนักเรียนมี 3 ประเภท ได้แก่ พูดไม่ชัด เสียงผิดปกติและติดอ่าง ประการที่สอง ด้านความบกพร่องทางการพูด การพูดไม่ชัดมีมากที่สุด ประการที่สามประเภทพูดไม่ชัดนั้นเสียงที่นักเรียนออกเสียงผิดหรือออกเสียงไม่ชัดมากที่สุด ได้แก่ เสียง "ร" เสียงควบกล้ำ "ร ล" เสียง "ส" "ฐ" "ฝ" "ฟ" "ถ" และ "ท" ตามลำดับ และประการสุดท้ายความบกพร่องทางการพูดของนักเรียนชายและหญิงยังสรุปไม่ได้ว่า มีความแตกต่างกันหรือไม่

สุไร พงษ์ทองเจริญ และคณะ (2524, อ้างใน สนิท สัตโยภาส, 2531, หน้า 47) ได้ศึกษาปัญหาของเด็กภาคเหนือในการเรียนภาษาไทยกลางของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 300 คน ในอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง จากการทดสอบและสัมภาษณ์ครู พบว่า ครูต้องใช้ภาษาถิ่นอธิบายความหมายของคำศัพท์ เนื่องจากนักเรียนฟังคำอธิบายภาษาไทยกลางไม่เข้าใจ สำหรับตัวนักเรียนมีจำนวนคำไม่น้อยที่นักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจความหมาย ส่วนการพูดและการออกเสียง นักเรียนออกเสียงสระและพยัญชนะไม่ชัดเจน เช่น เครื่องบิน เป็น เคียงบิน ออกเสียง /ร/ เป็น /ล/ ออกเสียง /ปล/ เป็น /ป/ และ /กล/ เป็น /ก/ สระเสียงเดียวที่เป็นปัญหา คือ ออกเสียง /เ- / เป็น /เ-ีย/ และ เสียงสระประสมออกเสียง /เ-ีย/ เป็น /เ- / ทางด้านการเขียนมักใช้จำนวนในภาษาเหนือเขียน

ประสงศ์ ราชณสุข และคณะ (2525, อ้างใน สนิท สัตโยภาส, 2531, หน้า 47) ได้ศึกษาปัญหาและวิธีแก้ไขการพูดภาษาไทยของเด็กชาวเขา โดยใช้กลุ่มประชากรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในจังหวัดกาญจนบุรี ตาก เชียงใหม่ และเชียงราย จำนวน 214 คน และครูทุกคนของโรงเรียนดังกล่าว ในปีการศึกษา 2521-2522 ผลการศึกษาพบว่าเด็กชาวเขาทุก

คนมีปัญหาการพูดไม่ชัด ได้แก่ เสียงพยัญชนะ ร ง ส จ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ ร ล เสียงพยัญชนะตัวสะกด ง น ก ม ค บ เสียงสระ อา แอ อี เอือ อัว ออ เอือะ เอือะ และเสียงวรรณยุกต์ จัตวา เด็กชาวเขาที่มีปัญหาดังกล่าว เมื่อได้รับการฝึกแก้ไขแล้วปัญหาลดน้อยลงกว่าเมื่อยังไม่ได้รับการฝึกแก้ไข

อ้อมฤทัย ไชยมงคล (2529) ได้ศึกษาปัญหาการสอนภาษาไทยของครูประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชาวเขาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 8 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 199 คน ผลการศึกษาพบว่า ครูมีปัญหาการสอนในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน และสำหรับปัญหาด้านเกี่ยวกับตัวผู้เรียน "การออกเสียงคำไม่ตรงตามตัวสะกด" ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นลำดับหนึ่ง

ข้อบกพร่องในการออกเสียงภาษาไทยของนักเรียน โดยเฉพาะเด็กชาวเขาจะมีปัญหาการออกเสียงภาษาไทยไม่ชัด และออกเสียงคำไม่ตรงตามตัวสะกด

ข้อบกพร่องของการเขียน

ข้อบกพร่องในการเขียน มีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

ฮิลเดรท (Hildreth, 1956, หน้า 483-484, อ้างใน บุญเริ่ม สุจินดา, 2541) ได้ศึกษาความบกพร่องในการเขียนไว้ 2 ประการ คือ

1. ข้อบกพร่องในตัวผู้เขียน หมายถึง ความไม่สมประกอบทางสมองและร่างกาย ได้แก่
 - ก. ความไม่ถนัดทางภาษา และการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อบางส่วนไม่ดีพอ
 - ข. ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์
 - ค. ความยากลำบากในการสร้างความประทับใจ หรือการจดจำสิ่งที่ได้พบเห็น (ไม่สามารถจดจำตัวอักษรได้)
 - ง. ความถนัดมือซ้าย หรือถนัดทั้ง 2 มือ
 - จ. ความผิดปกติทางสายตา
 - ฉ. ความพิการทางกาย เช่น อาการเกร็ง เป็นงอ
2. ข้อบกพร่องทางวิธีสอน หมายถึง ใช้วิธีสอนไม่ถูกต้อง เครื่องมือเครื่องใช้ไม่เหมาะสม สิ่งแวดล้อมไม่ดี ได้แก่
 - ก. การสอนที่เริ่มเร็วเกินไป เด็กยังไม่พร้อมที่จะเรียน ขาดการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียน
 - ข. ขาดการนิเทศที่ถูกต้อง

ค. ขาดการฝึกฝนที่ตายตัว ฝึกเหมือนกันหมดทั้งกลุ่ม โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และใช้วิธีบังคับเด็กมากเกินไป

ประเทือง คล้ายสุบรรณ (2530, หน้า 34, 37) ได้กล่าวถึงข้อบกพร่องของการเขียนไว้ดังนี้

1. เพราะออกเสียงผิด
2. เพราะเห็นรูปคำหรือตัวอย่างผิด
3. เพราะใช้แนวเทียบคำผิด
4. เพราะไม่ทราบความหมายของคำ
5. เพราะไม่รู้หลักเกณฑ์ทางภาษา

พัชรีย์ วรจรัสรังสี (2542, หน้า 56) ได้ศึกษา เรื่องการวิเคราะห์คำสะกดยากที่เขียนผิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากผลการศึกษาพบว่า คำที่เป็นคำสะกดยากสำหรับนักเรียนเป็นคำที่มีหลายพยางค์ ซึ่งเป็นคำยากในการจดจำเพราะความยาวของคำ และเป็นคำที่นักเรียนไม่ค่อยคุ้นเคย รวมทั้งคำที่ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นคำที่นักเรียนจะไม่ค่อยได้พบเห็นหรือไม่ได้นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะความยากง่ายของคำขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของนักเรียน ถ้านักเรียนได้พบเห็นคำเหล่านั้นมาก่อน และได้รับการฝึกฝนในการเขียนคำนั้นมาอย่างดีจนนับได้ว่ามีประสบการณ์สูง ก็จะสามารถเขียนคำนั้นได้ถูกต้อง

ไฮเมอร์ (Hymer, 1963 อ้างในพัชรีย์ วรจรัสรังสี, 2542 หน้า 56) พบว่า คำที่สะกดถูกมักเป็นคำที่นักเรียนเคยเห็นมาก่อน แต่ถ้าเคยเห็นคำนั้นมาก่อนแล้วยังสะกดผิดอีก อาจเป็นเพราะมีความเลินเล่อสะเพร่าในการเขียนสะกดคำ หรือขาดความระมัดระวังก็จะทำให้เขียนคำผิดพลาดได้

สุวรรณา เกรียงไกรพิเชฐ และคณะ (2524, หน้า 25) ได้กล่าวไว้ว่าการเขียนสะกดคำผิดพลาดอันเนื่องมาจากสาเหตุหนึ่งก็คือการเลินเล่อ กล่าวคือเขียนตก เขียนเกิน และเขียนผิด เป็นต้น

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (2514, หน้า 12) ได้เสนอแนะไว้ว่าเด็กเขียนสะกดคำผิดเพราะไม่สนใจว่าตนจะเขียนถูกหรือผิด บางคนสะเพร่าเลินเล่อ เคยชินมานานแก้ไขไม่ได้

สุมาลี โกศลสมบัติ (2525, อ้างใน จำนงค์ โปธาเกียง, 2538 หน้า 3) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเขียนสะกดคำเป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ การที่เราจะเขียนสะกดคำให้ถูกต้องนั้นไม่ยากเพียงแต่ผู้เขียนใช้ความสังเกต จดจำและฝึกฝนก็จะทำให้สามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องและรวดเร็ว ส่วนสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ก็มีส่วนทำให้นักเรียนเขียนสะกดผิด คำผิดเพราะชอบเลียนแบบ เช่น เขียนตามที่เห็นจากป้ายโฆษณาหรือสื่อต่างๆ เช่น หนังสือการ์ตูน หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

จรรยาธน์ กางกัน (2531, อ้างในพัชรี วรรณรังสี, 2542, หน้า 56) ได้กล่าวถึงสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเขียนคำสะกดผิดว่ามาจากตัวครู กล่าวคือ ครูสอนภาษาไทยส่วนมากไม่ได้สอนภาษาไทย แบบทักษะสัมพันธ์ที่สอน การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้สอดคล้องกัน ไม่ฝึกทักษะอย่างจริงจัง ไม่ใช้พจนานุกรม หรือไม่มีพจนานุกรมใช้ ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์ของภาษาเพียงพอ ไม่มีการวินิจฉัยเหตุที่ผิดพลาดอย่างมีระบบ ตลอดจนไม่มีการสอนซ่อมเสริมอย่างมีระบบและมีขั้นตอน ครูบางคนไม่เห็นความสำคัญของการเขียนสะกดคำ ทำให้ละเลยการฝึกฝนนักเรียนในเรื่องนี้

พอจะสรุปข้อบกพร่องในการเขียนของนักเรียน คือ ข้อบกพร่องในตัวผู้เรียนและวิธีสอนไม่ถูกต้อง

ภาษาชาวไทยภูเขา

ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีชาวไทยภูเขาเผ่าต่าง ๆ จำนวน 5 เผ่าใหญ่ ลักษณะภาษาของชาวไทยภูเขาพอสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1. ภาษาลีซอ ลักษณะของภาษา ไม่มีตัวสะกด ไม่มีตัวควบกล้ำ ร ล หรือ ว แต่ควบกล้ำด้วย ย เป็นส่วนใหญ่ เป็นภาษาที่มีเสียงวรรณยุกต์ แต่ไม่มีเสียงโท และจัดว่าเหมือนภาษาไทย (เรืองเดช บันเขื่อนขัตติย์, 2525, หน้า 67 – 75)

2. ภาษามูเซอ ลักษณะของภาษา ไม่มีเสียงพยัญชนะสะกด มีเสียงวรรณยุกต์ทั้งหมด 7 เสียง

3. ภาษากะเหรี่ยง ลักษณะของภาษาไม่มีเสียงพยัญชนะสะกดเหมือนภาษามูเซอ

4. ภาษาม้ง ลักษณะของภาษา ภาษาม้งขาว มีพยัญชนะ เป็นจำนวนมากทั้งที่เป็นเสียงที่เป็นเสียงกัก (เช่น ป ต ก) เสียงกักเสียดแทรก (เช่น จ ช) เสียงเสียดแทรก (เช่น ซ ฮ) เสียงนาสิก (เช่น ม น ง) เสียงข้างลิ้น (ล) เสียงกึ่งสระ (ย ว) เสียงควบกล้ำแบบต่าง ๆ เสียงบางเสียงไม่มีในภาษาไทย และภาษาม้งขาวไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย หรือเสียงสะกด ภาษา ม้งขาวกับภาษาม้งดำแตกต่างกันมากจนฟังภาษาไม่รู้เรื่องเอาทีเดียว จากการศึกษาเปรียบเทียบ จะเห็นว่าแตกต่างกันไม่มากนัก คือ ต่างกันในด้านระดับเสียงวรรณยุกต์กับพยัญชนะต้นเสียง และสระบางเสียงเท่านั้น

5. ภาษาละว้า ลักษณะของภาษา มีระบบพยัญชนะต้นเสียงมาก มีเสียงควบกล้ำมาก โดยเฉพาะ ร และ ล มีมากในภาษานี้

จากการที่ภาษาชาวไทยภูเขาเผ่าต่าง ๆ เหล่านี้ไม่มีพยัญชนะสะกดหรือตัวสะกดจึงเป็นเหตุทำให้ชาวไทยภูเขาออกเสียงภาษาไทยที่มีตัวสะกดยากลำบาก

อิทธิพลของภาษาถิ่น

รัตนา ศิริพานิช (2522, หน้า 72) ได้เสนอแนะคุณสมบัติของครูในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาถิ่นไว้ว่า ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จะสอนเด็กเหล่านี้ควรพูดได้สองภาษา คือ พูดได้ทั้งภาษาถิ่นและภาษากลาง เพื่อจะได้อธิบายเด็กแรกเข้าเรียนเป็นภาษาถิ่นในครั้งแรก แล้วจึงพยายามดึงเด็กแรกเข้าเรียนเหล่านี้ให้ใช้ภาษาไทยกลางให้มากขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้เด็กมีความรู้ภาษาไทยอันถือเป็นภาษาราชการในประเทศ เพื่อให้อ่านออกเขียนได้ ช่วยเหลือตนเองได้เมื่อจบชั้นประถมศึกษาไปแล้ว

วิเชียร เทียมเมือง (2521, หน้า 153) ได้กล่าวถึงปัญหาภาษาถิ่นว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคที่ครูพบขณะทดลอง ใช้หลักสูตรอย่างหนึ่ง คือ ผู้เรียนไม่เข้าใจและพูดภาษาไทยไม่ดี นอกจากนี้เป็นปัญหาของครูแล้วผู้เรียนก็มีปัญหาในเรื่องการเรียนมากเหมือนกับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ

ทองคูณ หงษ์พันธ์ (2519, หน้า 2) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาถิ่นไว้ว่า ครูที่ออกไปปฏิบัติหน้าที่ตามโรงเรียนให้หมู่บ้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต้องรู้และเข้าใจในเรื่องของภาษาและขนบธรรมเนียมของท้องถิ่นที่ตนเข้าไปปฏิบัติงานโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาษาถิ่นจะมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับครูในด้านการสอน ครูจะต้องเป็นผู้มีความสามารถสูงในการสื่อสารกับนักเรียน การที่ครูเข้าใจภาษาถิ่นจะทำให้ครูสามารถสอนอบรมเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง โดยเฉพาะการสอนภาษาไทยให้เด็กเริ่มเรียนนั้น ภาษาไทยเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

สำนักงานศึกษาธิการเขต 11 (2518, หน้า 8) ได้กล่าวถึงภาวะของครูในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาถิ่นในเขต จังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ ว่าภาวะการทำงานของครูในโรงเรียนที่มีปัญหาทางภาษามีมากกว่าปกติ เพราะต้องสอนเด็กที่พูดภาษาไทยเหล่านั้นให้มีผลสัมฤทธิ์ เช่น เด็กทั่วไป

ทัศนัย อารมณัฐ (2521, หน้า 2) อธิบายไว้ว่าปัจจุบันภาษากรุงเทพฯ เป็นภาษามาตรฐานของประเทศ โรงเรียนที่ใช้ภาษามาตรฐานนี้ในการเรียนการสอน คนไทยบางกลุ่ม บางหมู่ใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาแรก เมื่อต้องการใช้ภาษามาตรฐานอีกเป็นภาษาที่สอง จึงเกิดปัญหาในการใช้ภาษา นักเรียนจะต้องใช้ภาษามาตรฐานในโรงเรียนในระยะเริ่มเรียน มักจะมีปัญหาในการเรียนเพราะภาษาแตกต่างจากภาษาที่เด็กใช้พูดที่บ้าน

จากการที่ผู้เรียนที่มีความเคยชินกับการใช้ภาษาถิ่น หรือภาษาแม่ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นภาษาแรกซึ่งมีความหมายแตกต่างไปจากภาษาไทยกลางหรือภาษาไทยมาตรฐาน อันถือว่าเป็น

เป็นภาษาราชการในประเทศ ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาที่สองแก่ผู้เรียนในโรงเรียนจึงเสมือนผู้เรียนต้องเรียนภาษาต่างประเทศ ดังนั้นภาษาถิ่นจึงเป็นอุปสรรคปัญหาที่มีอิทธิพลต่อครูผู้สอน และผู้เรียนเป็นอย่างมากในการที่จะจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

ภาษาถิ่นกับหลักสูตรภาษาไทย

สภาพแวดล้อมทางภาษานับว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทักษะการอ่าน จากการประเมินความสามารถทางภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2534 พบว่าสมรรถภาพการอ่านจับใจความของเขตการศึกษา 1 ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดระยอง จังหวัดปัตตานี จังหวัดสตูล และจังหวัดนราธิวาส มีผลสัมฤทธิ์ต่ำสุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ภาษาแรกจะได้รับอิทธิพลมาจากประเทศเพื่อนบ้าน และสำหรับนักเรียนชาวไทยภูเขาที่เด็กใช้ที่บ้านเป็นคนละภาษาที่ใช้ในโรงเรียน ภาษาที่เด็กพูดที่บ้านจึงเป็นสภาพแวดล้อมทางภาษาที่เด็กแต่ละเผ่าคุ่นเคยเมื่อเด็กเข้าสู่ระบบโรงเรียนเด็กจะต้องใช้ภาษาไทย แต่เนื่องจากเด็กไม่คุ้นเคยกับภาษาไทยจึงใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษาและออกเสียงภาษาไทยไม่ชัดเจน (สุเมธ สุทิน, 2535) ส่งผลทำให้เด็กขาดความมั่นใจที่จะต้องฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524, หน้า 24) ได้กล่าวว่าคุณภาพของสภาพแวดล้อมทางภาษาของเด็กเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลยิ่งต่อพัฒนาการทางภาษา นักเรียนที่ใช้ภาษาถิ่นในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน เป็นสภาพแวดล้อมที่ถ่วงพัฒนาการ การเรียนภาษาไทยของนักเรียน

จากเหตุผลดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาการใช้ภาษาในการเรียนการสอนและรวมไปถึงปัญหาในการจัดกิจกรรมการสอนอ่านสำหรับนักเรียนชาวเขาที่ใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาแรก ซึ่งครูผู้สอนมักประสบปัญหา นักเรียนอ่านแล้วไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ นักเรียนบางคนอ่านได้รู้เรื่องที่ตนอ่าน สรุปเรื่องที่อ่านไม่ได้ ทำให้การอ่านไม่มีความหมายและไม่มีประโยชน์ และยังก่อให้เกิดทัศนคติไม่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาไทยอีกด้วย ครูผู้สอนจึงต้องพยายามหาวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพพัฒนาสมรรถภาพด้านการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านเพื่อความเข้าใจเพราะถ้าหากผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการอ่านดีย่อมส่งผลต่อการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย

การพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ได้มีการวิจัยดังนี้คือ อรรถ พลายนะหาร (2535) ได้นำวิธีการสอนอ่านโดยวิธีธรรมชาติมาพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พูดสองภาษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่

พูดสองภาษา คือ พูดภาษาเขมรในชีวิตประจำวัน และใช้ภาษาไทยในโรงเรียนที่ได้รับการอ่านโดยวิธีธรรมชาติ สามารถพัฒนาชุดทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ดีกว่าการได้รับการสอนตามคู่มือครู และดวงคิด วงศ์ภักดิ์ (2539) ได้พัฒนาชุดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ซึ่งเป็นนักเรียนชาวเขา พบว่าชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสามารถพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชาวเขาได้ดีขึ้น

ภาษาถิ่นกับการเรียนการสอนภาษาไทย พบว่าภาษาถิ่นเป็นอุปสรรคปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย นอกจากนี้หลักสูตรหรือแผนการสอนภาษาไทยซึ่งไม่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัฒนธรรมของท้องถิ่น ควรได้มีการดัดแปลงเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่น ซึ่งมีความแตกต่างกัน

ลักษณะภาษาลีซอ

ภาษาลีซออยู่คนละตระกูลภาษากับภาษาไทย จึงแตกต่างจากภาษาไทยมาก ลักษณะที่สำคัญของภาษาลีซอได้แก่

ทำนองเสียง ประโยคลีซอที่มีข้อความอย่างเดียวกัน ถ้าเป็นประโยคคำถาม จะใช้เสียงตกตรงท้ายประโยค แต่ถ้าเป็นประโยคแบบอื่นๆ (เช่น บอกเล่า ปฏิเสธ ฯลฯ) ทำนองเสียงของประโยคจะราบเรียบ เช่น

ประโยคคำถาม	อี(เขา)	จา(อยู่)	คา(ดี)	"เขาสบายดีหรือ?"
ประโยคชนิดอื่น	อี(เขา)	จา(อยู่)	คา(ดี)	"เขาสบายดี"

หน่วยเสียง ประกอบไปด้วยหน่วยเสียง พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์
 พยัญชนะ มีทั้งหมด 31 เสียง ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ฐานกรณ์ของเสียง Points of articulation ลักษณะของเสียง Manner of articulation		ริมฝีปาก ทั้งคู่ bilabials	ริมฝีปาก ล่างฟันบน labio- dentials	ปุ่มเหงือก alveolars		เพดาน แข็ง palatals	เพดาน อ่อน velars	คอหอย glottals
				ธรรมดา simple	ซับซ้อน complex			
เสียงหยุด และกึ่งเสียง	ไม่ก้อง-ไม่พ่นลม vl. Unasp.	P(ป)		t(ต)	Ts[ตส]	tɕ(จ)	k(ก)	ʔ(อ)
แทรก	ไม่ก้อง-พ่นลม	P ^h		t ^h	ts ^h	tɕ ^h	k ^h	
Stops and	vl. Asp.	(ผ/พ)		(ถ/ท)	[ถส/ทส]	(ช/ซ)	(ข/ค)	
Affricates	ก้อง voiced	b(บ)		d(ด)	dz[ดส]	dz[ดย]	g[ก]	
เสียงเสียด	ไม่ก้อง		f(ฝ/ฟ)	S(ส/ซ)		C[ย/หย]	x[ข/ค]	li(ห/ฮ)
แทรก	voiceless							
Fricatives	ก้อง voiced		v[ฝ/ฟ]	z[ส/ซ]			y[ข/ค]	
นาสิก Nasals		m (ม/หม)		N (น/หน)		N [ญ/หญ]	ŋ (ง/หง)	
เสียงเลื่อนไหล Glides		w(ว/หว)				J(ย/หย)		
เสียงข้างลิ้น laterals				L(ล/หล)				

(ที่มา: ลักษณะ ดวงรัตนหงษ์. 2539, หน้า 11-13)

หมายเหตุ ตัวอักษรไทยที่อยู่ในวงเล็บ () คือเสียงพยัญชนะไทยที่ออกเสียงเหมือนพยัญชนะลีซอ ส่วนอักษร
 ไทยที่อยู่ในวงเล็บ [] เป็นอักษรไทยที่นำมาใช้เป็นสัญลักษณ์แทนเสียงลีซอที่ไม่ปรากฏในภาษาไทย

พยัญชนะทุกตัวที่ปรากฏในตารางทำหน้าที่เป็นพยัญชนะต้นได้ นอกจากนี้ w(ว/หว) ,f(ฝ/
 ฟ) และ j(ย/หย) ใช้เป็นพยัญชนะควบด้วย สำหรับพยัญชนะท้าย (ตัวสะกด) ได้แก่ w(ว) , j(ย)
 และ n(ง) ซึ่งมีใช้น้อยมาก ส่วนใหญ่แล้วจะใช้ในคำที่ยืมมาจากภาษาจีนฮ่อ และบางครั้งใช้
 สลับสับเปลี่ยนกับสระนาสิก

สระ ภาษาลีซอไม่มีความแตกต่างระหว่างสระเสียงสั้นและสระเสียงยาวเหมือนในภาษา
 ไทย ดังนั้นสระแต่ละตัวจึงออกเสียงสั้นหรือยาวก็ได้ ยกเว้นสระที่ประสมเสียงวรรณยุกต์ต่ำปิด
 คอหอยที่ต้องออกเสียงสั้นเท่านั้น เพราะถูกบังคับด้วยเสียงปิดคอหอย (เสียงวรรณยุกต์นี้คล้าย

กับเสียงวรรณยุกต์เอกของคำตายสระเสียงสั้นที่ไม่มีตัวสะกดของไทย ต่างกันแต่ในภาษาลีซอ เสียงวรรณยุกต์นี้มีความสั้นพ่วงของเส้นเสียงอยู่ด้วย แต่ในภาษาไทยไม่มี)

สระลีซอมี 2 ชนิดคือ สระเดี่ยว (simple vowels) และสระสะเทิน (neutral vowels)

สระเดี่ยว มี 9 เสียง ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ระดับลิ้น ส่วนของลิ้น	ลิ้นส่วนหน้า		ลิ้นส่วนกลาง	ลิ้นส่วนหลัง	
	ปากเหี้ยด	ปากห่อ		ปากเหี้ยด	ปากห่อ
สูง	i ()			ui ()	u ()
กลาง-สูง	e(เ-ะ/เ-)	ø(เ-ะ/เ-)		Y(เ-อะ/เ-อ)	o(โ-ะ/โ-)
กลาง-ต่ำ	ae(แ-ะ/แ-)				
ต่ำ			a(ะ-/-า)		

สระสะเทิน คือสระที่ออกเสียงเป็นสระเดี่ยวได้หลายเสียง (2 – 3 เสียง) มี 5 ตัวคือ

- I ออกเสียงเป็น ิ / ี เ-ะ / เ- หรืออยู่กึ่งกลางระหว่างสระทั้งสองนี้ก็ได้
เช่นคำที่แปลว่า พี่สาว จะออกเสียงได้ 2 อย่าง คือ จี้จี้ หรือ เจ๊ะเจะ
- E ออกเสียงเป็น เ-ะ / เ- หรืออยู่ระหว่าง เ-ะ / เ- กับ แ- / แ-
- A ออกเสียงเป็น แ-ะ / แ- หรือ -ะ / -า ก็ได้
- ʉ ออกเสียงเป็น ื / ฺึ หรือ เ-อ / เ-อ ก็ได้
- U ออกเสียงเป็น , / ุ หรือ โ-ะ / โ- ก็ได้

วรรณยุกต์ มี 6 เสียงคือ เสียงสูง (55) เสียงกลาง – สูง (44) เสียงกลาง (33) เสียงกลาง – ขึ้น (35) เสียงต่ำ (21) และเสียงต่ำปิดคอหอย (21?) (เลขแทนเสียงที่สูงที่สุด เลข 1 แทนเสียงต่ำสุด)

ไวยากรณ์ จะกล่าวเฉพาะลักษณะที่สำคัญได้แก่

- โครงสร้างประโยค ประกอบด้วย ประธาน+กรรม+กริยา
เช่น งวา(ฉัน) + ดสา(ข้าว) + ดส้า(กิน) “ฉันกินข้าว”
- คำกริยาวิเศษณ์มักอยู่หน้าคำกริยา
เช่น อะมย้า(มาก) + ดส้า(กิน) “กินมาก”
- คำเชื่อมนามอยู่หลังคำนาม (ต่างจากภาษาไทยซึ่งอยู่ข้างหน้านาม (บุพพท))

เช่น หย้า(เขา) + อี(บ้าน) + ขลุ.า (ใน) + หม่า(ไม้) + จา(อยู่)

"เขาไม่อยู่ในบ้าน"

ลักษณะ ดวงรัตนหงษ์ (สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ลือซอ 2539, หน้า 11 – 13)

คำพื้นฐานภาษาไทย

ริชาร์ด และเดล (Richard and Del, 1975, P.131, อ้างใน ศุภดา ลัด สติธิประเสริฐ, 2536, หน้า 24) ได้ศึกษาเรื่องของการเขียนคำไว้ว่าประสบการณ์ด้านภาษานั้นจะเกิดจากทักษะสัมผัส 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การเขียนนั้นจะเริ่มจากการคิดคำศัพท์พื้นฐาน และเขียนตามคำบอก เมื่อเด็กสามารถเขียนคำศัพท์ได้มากเพียงพอ เด็กจะเริ่มต้นเขียนรูปประโยคและเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ได้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะเริ่มเรียนคำใหม่ที่กำหนดซึ่งตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ได้กำหนดคำใหม่ในบทเรียนโดยแบ่งเป็น 2 พวก ซึ่ง สุรวัช ศรีวัช (2533 หน้า 7) ได้ศึกษาไว้ดังนี้

1. คำคุ้นตา (Sight words) เป็นคำที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน เช่น คำว่า พ่อ แม่ พี่ น้อง ลุง ป้า น้า อา บู่ ยา ตา ยาย ยืน เดิน นั่ง นอน กิน ไป มา เป็นต้น
2. คำพื้นฐาน (Basic words) เป็นคำที่กำหนดไว้ในหลักสูตรซึ่งผู้สร้างหนังสือเรียนจะนำคำมาใช้เขียนหนังสือเรียนตามระดับชั้นนั้น ๆ ส่วนใหญ่จะมีงานวิจัยคำพื้นฐานสนับสนุนว่าคำใดเป็นคำพื้นฐานในระดับชั้นใด โดยวิจัยคำจากการพูดของนักเรียนที่มีความถี่สูง

สำหรับคำพื้นฐานที่กำหนดในหลักสูตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประมาณ 450 คำ ซึ่งมีการสอนคำพื้นฐานและคำคุ้นตาดังนี้

1. คำคุ้นตาที่เป็นคำใช้ในชีวิตประจำวันและคำพื้นฐานจะสอนให้อ่านเป็นคำโดยไม่สะกดคำ แต่จะนำมาสอนอ่านบ่อย ใช้พูดใช้เขียนบ่อย เพื่อให้จำคำได้แม่นยำ
2. สอนโดยการสะกดคำเพื่อให้จำคำได้แม่นยำ คำบางคำที่สะกดตรงตามมาตรา ตัวสะกดจะให้สะกดเพื่อให้จำได้แม่นยำ
3. คำคุ้นตาและคำพื้นฐานจะสอนความหมายของคำโดยอ่านคำประกอบรูปภาพ หรือ ทำท่าประกอบเพื่อบอกความหมาย สอนอ่านเป็นประโยคเพื่อใช้แวดล้อมบอกความหมายของคำ
4. คำบางคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด เช่น รถไฟ จะไม่นำมาสะกดคำแต่จะสอนให้อ่านคำประกอบภาพ เพื่อให้รู้ความหมาย อ่าน เขียน และคิดคำนั่นบ่อย ๆ จนจำแนกได้

5. จัดกิจกรรมส่งเสริมการจำคำ ได้แก่ อ่านเป็นคำ เล่นเกมส์ฝึกการเขียนคำ คิดคำใหม่ ฝึกแต่งประโยคปากเปล่าแล้วเขียนประโยคโดยใช้คำนั้น ให้อ่านเขียนคำนั้นอยู่เสมอจนจำคำได้แม่นยำ และสังเกตรูปคำ หรือสังเกตพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ที่ประกอบเป็นคำนั้นพร้อมกับออกเสียงให้ถูกต้อง

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร (2532, หน้า 218-246, 487-488) ได้ศึกษาคำพื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า

1. การวิเคราะห์คำตามโครงสร้างของคำตามหลักภาษาศาสตร์ จากคำที่นักเรียนพูดนั้นส่วนมากจะเป็นคำเดี่ยว รองลงมาเป็นคำประสม คำผสม คำซ้อนและคำซ้ำตามลำดับ ส่วนคำตามหน้าที่ของคำ นักเรียนใช้คำนามมากที่สุด รองลงมาได้แก่ คำกริยา คำขยาย คำเชื่อม คำสรรพนามและคำลงท้ายตามลำดับ

2. การทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียนปกติ จัดลำดับชั้นการเรียนรู้ปรากฏว่าในจำนวนคำพื้นฐานของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 708 คำ เป็นคำเดี่ยว ง่ายทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าความยากของการอ่านและการเขียนคำ จากการทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั่วประเทศ จากคำที่นำมาใช้เป็นตัวอย่างและดำเนินการสอน จำนวน 3,016 คำ ได้ผลดังนี้

1. จากการทดสอบค่าความยากของการอ่านคำ

ครั้งที่ 1 จำนวน 879 คำ ผลปรากฏว่า จำนวนคำอ่านในระดับง่ายมากที่สุด จำนวน 415 คำ รองลงมาเป็นคำที่อ่านในระดับง่ายมากมีจำนวน 325 คำและคำที่อ่านในระดับยากมีจำนวน 22 คำ และเป็นที่น่าสังเกตว่า คำอ่านในระดับง่ายมากมักจะเป็นคำที่ไม่มีตัวสะกด หรือมีตัวสะกดตรงตามมาตรฐานตัวสะกด ส่วนคำยากเป็นคำที่มี ตัวการันต์ คำควบกล้ำ และคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามตัวสะกด หรือคำภาษาต่างประเทศที่ใช้เป็นคำไทย เช่น แอปเปิล เป็นต้น

ครั้งที่ 2 จำนวนคำ 1,147 คำ ผลปรากฏว่า จำนวนคำอ่านในระดับง่ายมาก มีมากที่สุดจำนวน 843 คำ รองลงมาเป็นคำอ่านในระดับง่าย จำนวน 260 คำ คำที่อ่านในระดับยาก จำนวน 41 คำ คำในระดับยากมาก จำนวน 3 คำ เป็นที่น่าสังเกตว่าคำอ่านในระดับง่ายมาก ส่วนใหญ่เป็นคำในแม่ ก.กา คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรฐานตัวสะกด คำควบกล้ำ คำที่ใช้อักษรนำก็มีบ้างซึ่งเป็นคำที่นักเรียนใช้มากในชีวิตประจำวัน คำอ่านในระดับยากและยากมากจะเป็นคำควบกล้ำ คำที่อักษรนำบางคำมีตัวสะกด คำที่มีตัวการันต์

2. จากการทดสอบค่าความยากของการเขียนคำ

ครั้งที่ 1 จำนวน 879 คำ ผลปรากฏว่า คำที่นักเรียนเขียนในระดับง่ายมีมากที่สุดจำนวน 359 คำ รองลงมาเป็นคำที่เขียนในระดับยากมาก มีจำนวน 124 คำ

ครั้งที่ 2 จำนวน 1,147 ผลปรากฏว่า คำที่ใช้ระดับง่ายมีมากที่สุด จำนวน 479 คำ รองลงมาเป็นคำที่เขียนในระดับง่ายมาก มีจำนวน 336 คำ คำที่เขียนในระดับยาก มีจำนวน 217 คำ และคำที่เขียนในระดับยากมาก มีจำนวน 97 คำ

จากการวิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะจากการศึกษาคำพื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาไว้ว่า

1. การพัฒนาหลักสูตรเนื้อหา การสร้างหนังสือเรียน แบบฝึกหัด หนังสือเสริมประสบการณ์ และอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ในกลุ่มทักษะภาษาไทย นักพัฒนาหลักสูตรและนักพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ควรพิจารณานำคำจากบัญชีคำเหล่านี้ไปใช้เพื่อให้หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ มีความเหมาะสมกับนักเรียน จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. เนื่องจากหนังสือเรียนภาษาไทย ที่ใช้อยู่ปัจจุบันมิได้สร้างขึ้นจากคำพื้นฐาน จากรายงานการศึกษานี้ คำบางคำอาจยากเกินไปสำหรับนักเรียนแต่ละชั้น

3. เขตการศึกษาแต่ละเขต หรือจังหวัดต่างๆ ควรนำคำบัญชีพื้นฐานในระดับชั้นต่างๆ ไปทดสอบหาความยากของการอ่านและการเขียนคำ เพื่อจัดทำบัญชีคำอ่านและคำเขียนในเขตการศึกษา หรือจังหวัดของตนและนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ในการศึกษาครั้งต่อไป น่าจะได้มีการสร้างแบบทดสอบสำหรับการอ่าน และการเขียนคำที่ให้ผู้กระโดดหรือข้อความเพื่อจัดปัญหาในด้านความหมายและความพึงเสียงของคำ

5. การศึกษาคำพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาน่าจะได้มีการศึกษาเป็นระยะๆ เช่นในรอบ 5 ปี 10 ปี หรือ 15 ปี โดยการเก็บคำพูดของนักเรียนเพราะภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญของสังคมคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนจึงควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพความเจริญของสังคมด้วย

จากการศึกษาคำพื้นฐานภาษาไทย พบว่า คำง่ายสำหรับการอ่าน ได้แก่ คำที่ไม่มีตัวสะกดในมาตรา แม่ ก.กา และคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราตัวสะกดคำยากสำหรับการอ่าน ได้แก่ คำที่มีตัววรรณยุกต์ คำควบกล้ำ คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด และคำในภาษาต่างประเทศที่เป็นคำไทย ในการจัดทำหลักสูตรภาษาไทยและการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยระดับท้องถิ่น ควรจะได้มีการศึกษาหาความยากง่ายของคำก่อนที่จะนำไปกำหนดไว้เป็นคำพื้นฐานให้ผู้เรียนได้เรียนตามระดับชั้นต่อไปโดยเฉพาะท้องถิ่น ซึ่งเป็นอุปสรรคปัญหาต่อการเรียนการสอนภาษาไทย ควรได้มีการศึกษาหาความยากง่ายของคำเพื่อกำหนด เป็นคำพื้นฐานให้มีความง่าย และมีจำนวนคำที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นแต่ละ

ท้องถิ่น ซึ่งมีความแตกต่างกัน เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาไทยในท้องถิ่นนั้น ๆ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการศึกษาคำพื้นฐานภาษาไทย น่าจะได้มีการศึกษาเป็นระยะ ๆ เพราะภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญของสังคม คำต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนจึงควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับความเจริญของสังคม

ออกัส (Augus, 1964, อ้างใน ไสววัฒน์ โสภภาพ, 2522, หน้า 39) ได้วิจัยเรื่อง ความผิดพลาดทางการเขียนภาษาอังกฤษของคนทีพูดภาษาตากาล็อกและทฤษฎีการวิเคราะห์ ในประเทศฟิลิปปินส์ การวิจัยได้ศึกษาจากการเรียงความของนักเรียน 300 คน ที่พูดภาษาตากาล็อก ในโรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง โรงเรียนมัธยม 1 แห่ง ในมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ผลการวิจัยสรุปว่า

1. ภาษาแม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากความแตกต่างของภาษาที่ 2 ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดข้อบกพร่องในการเรียนภาษาอังกฤษ
2. นักเรียนใช้แนวเทียบโครงสร้างของภาษาผิด เป็นสาเหตุรองที่ทำให้เกิดความบกพร่อง
3. อาจมีสาเหตุอื่น ๆ อีก

บอยด์ (Boyd 1970 , หน้า 129, อ้างใน ไสววัฒน์ โสภภาพ, 2522, หน้า 38) นักการศึกษาด้านวิธีสอนอเมริกากล่าวว่า ถึงแม้สหรัฐอเมริกาจะได้พัฒนาหลักสูตร และโครงสร้างการสอนอย่างมากให้แก่เด็กทั้งหลายในระบบโรงเรียน แต่ก็มีโรงเรียนหลายกลุ่มมีความต้องการหลักสูตรแตกต่างกันไปอย่างกว้างขวาง เนื่องจากความแตกต่างด้านสังคมและวัฒนธรรม นักเรียนเหล่านี้จะพูดภาษาถิ่นที่โรงเรียนแทนภาษาอังกฤษมาตรฐาน ดังนั้นจึงเกิดปัญหาภาษาอังกฤษมาตรฐานกลายเป็นภาษาที่สองของโรงเรียนเหล่านี้ ทางโรงเรียนจึงเสนอให้จัดหลักสูตรพิเศษ ที่สามารถเตรียมนักเรียนให้มีความสามารถเรียนอังกฤษมาตรฐานอย่างได้ผล

จากงานวิจัยในต่างประเทศจะเห็นได้ว่า ภาษาถิ่นหรือภาษาแม่ที่ผู้เรียนใช้ในชีวิตประจำวันเป็นภาษาแรกก็เป็นอุปสรรคต่อการเรียนภาษาอังกฤษมาตรฐาน ซึ่งเป็นภาษาที่สองของผู้เรียน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความบกพร่องในการเรียนภาษาอังกฤษ ควรได้มีการจัดทำหลักสูตรพิเศษที่สามารถเตรียมผู้เรียนให้มีความสามารถเรียนภาษาอังกฤษอย่างได้ผล